

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobkyně **A. T.**, zast. Mgr. Martinem Kašparem, advokátem AK Praha 8, Nad Šutkou 1811/12, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2011, čj. OAM-239/ZA-ZA06-PA03-2011, t a k t o :

- I. **Žaloba se v rozsahu výroku o neudělení mezinárodní ochrany dle §§ 12 – 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, z a m í t á .**
- II. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2011 čj. OAM-239/ZA-ZA06-PA03-2011 s e z r u š u j e v rozsahu výroku §§ 14a) a 14b) zákona č. 325/1999 S., o azylu a věc s e v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se bránila včasnou žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2011, kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Uváděla v žalobě, že

správní orgán nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, jeho rozhodnutí není přesvědčivé a namítala v tomto směru porušení ust. §§ 2, 3, 50 a 68 správního řádu. Je přesvědčena, že splňuje podmínky ust. § 12 a §§ 14a) a 14b) zákona o azylu, pocitovala důvodný strach z vyhrožování kriminálních struktur a obávala se o svůj život i zdraví v zemi původu, její snahou nebyla legalizace zdejšího pobytu. V doplnění žaloby pak žalobkyně namítala výše cit. porušení ustanovení správního řádu – přijaté řešení žalovaného neodpovídá okolnostem jejího případu, nebyly zjištěny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch její věci, odůvodnění napadeného rozhodnutí není přesvědčivé, neboť žalovaný se v něm nevypořádal se všemi provedenými důkazy a též nepřihlížel skutkovou podstatu zákonné skutkové podstatě pronásledování v ust. § 12 zákona o azylu. Žalovaný si dle přesvědčení žalobkyně neoprátil podklady potřebné pro své rozhodnutí v rozsahu odůvodnění doplňkové ochrany, ze všech uvedených důvodů je pak rozhodnutí nezákonné. Její strach z vyhrožování kriminálních struktur je odůvodněný, její návrat do vlasti tak nemožný, neboť je ohrožena mučením, nelidským či ponižujícím zacházením nebo trestáním. Žalovaný správní orgán nevedl pohovory a celé řízení tak, aby zjistil skutečný stav věci, ale dotazy kladl účelově tak, aby jí azyl udělit nemusel. V psaném projevu žalobkyně jednoznačně uvedla, že o azyl žádá proto, že byla na Ukrajině členkou strany Batkivščina (Vlast) a bojí se politického pronásledování, kategoricky nesouhlasí se stávající politickou vládou a neuznává Viktora Janukovyče jako prezidenta Ukrajiny – z uvedeného vyplývá primární impuls současné žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu. Je pak logické, že žalobkyně ve své situaci postrádá potřebné doklady, tyto by si musela opatřit pouze za předpokladu osobního vycestování zpět do země původu a její pobyt zde tak nemá legální základ. V tomto smyslu ztrácí vyjádření žalovaného o účelové legalizaci pobytu žalobkyně podklad. Správní orgán nerozhodoval napadeným rozhodnutím o původní žádosti žalobkyně, nýbrž o žádosti nové, v níž žalobkyně uplatňovala podstatně změněné okolnosti, a to, že v mezidobí se situace v zemi původu natolik podstatně změnila, že tam žalobkyně nemůže žít. Stála v čele strany Julie Tymošenkovej ve městě a popisuje, co se tamním příznivcům strany v současnosti děje. Logicky tak lze dovodit, jakou perzekucí by byla postižena v případě návratu ona sama. Žalobkyně dále argumentovala i tím, že v době, kdy žila na Ukrajině, jí v souvislosti s problémy bratra, zabitého mafii, kontaktovala kriminální policie, poradila jí, aby vycestovala, a toto nejsou běžné postupy demokratického právního státu, za který její vlast ČR i dnes považuje. V neposlední řadě žalobkyně poukazovala na znění ust. § 12 b) zákona o azylu, mj. na citaci, že „...cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo **pro zastávání určitých politických názorů** ve státě, jehož má občanství...” a nelze ani přehlédnout, že sám správní orgán na str. 7 svého rozhodnutí uvádí, že za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování – těmi se rozumí státní orgán, strana, nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem.

Z tohoto plyne, že byly v případě žalobkyně naplněny všechny podstatné znaky, nutné k definici azylově relevantního důvodu, neboť se obává opodstatněně

pronásledování pro jeden z důvodů vyjmenovaných v ust. § 12 b) zákona o azylu, konkrétně pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, pronásledováním jsou i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání a tato jsou prováděna státními orgány ovládanými stranou současného prezidenta Janukovyče, které ovládají po posledních volbách v r. 2010 stát jako celek. Na str. 8 rozhodnutí správní orgán politickou angažovanost žalobkyně před odchodem ze země nezpochybňuje, v současné době jsou přitom opatření, působící psychický nátlak na Ukrajině běžným způsobem potírání politické opozice – viz aktuální politický proces s její přední představitelkou Julií Tymošenkovou. Jejím manželovi i O. D. byl udělen azyl a pro jiné zůstává Ukrajina demokratickou zemí, což je absurdní. Z přístupu MV plyne nerovnost vůči jednotlivým účastníkům řízení, tedy flagrantní porušení § 2 odst. 4 správního řádu, ale i porušení základních lidských práv žalobkyně, konkrétně čl. 3 Listiny základních práv a svobod, neboť nelze rozlišovat, zda se určitý účastník podílí na „vrcholové“ politice, či je pouze „místním předákem“. Žalobkyně pak zcela jistě pociťuje „důvodnou obavu“ před cit. pronásledováním v zemi původu, sama dobrovolně přiznala, že zde nějakou dobu žila nelegálně, bez dokladů, zdůrazňování faktu, že do r. 2006 neměla žádné problémy je zbytečné, neboť v té době byla politická situace na Ukrajině zcela opačná. Ani jedna ze zpráv, které měl žalovaný k dispozici, není aktuální, všechny pocházejí a mapují období před volbami v r. 2010, kdy došlo ku změně politického režimu na Ukrajině, z tohoto důvodu jsou podklady prakticky pro hodnocení věci žalobkyně nepoužitelné. Přitom k tvrzením žalobkyně by bylo jistě vhodné využít i jiné důkazy, příp. písemná vyjádření členů rodiny, zprávy nezávislých znalců současných politických poměrů v zemi původu. Z důvodu nedostatečného důkazního řízení i nedostatečného zabezpečení principu materiální pravdy je navrhováno zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Z písemného vyjádření správního orgánu ze dne 6. 2. a 8. 6. 2012 plyne odkaz na obsah správního spisu, s tím, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem o azylu i jednotlivými ustanoveními správního řádu. Byl zjištěn skutečný stav věci, všechny podstatné okolnosti věci. Poprvé žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu v r. 2006, její žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, žaloba byla krajským soudem zamítnuta a NSS rozhodoval zastavením kasační stížnosti dne 19. 6. 2008 pod sp. zn. 1 Azs 47/2008. Zásadní žalobkyní popisované důvody a obavy byly již posuzovány v předchozí proceduře, žalobkyně uvádí obecnou nespokojenost se současným vnitropolitickým stavem na Ukrajině a obavy z kriminálních struktur, toto však nejsou zákonné azylově relevantní důvody. V zemi původu žalobkyně všech prostředků ochrany nevyužila a zem opustila, v případě pocitu ohrožení má možnost obrátit se na místní příslušné orgány s žádostí o pomoc. V prvním řízení žalobkyně sdělila, že je členkou strany CHDPU, své potíže spojovala s dluhy bratra a obávala se, že by v dané spojitosti musela prodat byt. Dále výslovně uvedla, že nemá žádné národnostní, náboženské či politické důvody a uvedla, že chce v ČR žít legálně a neporušovat zákony. Též uvedla, že se zde seznámila s jedním Čechem, od něhož má nabídku k společnému soužití. Pro typovou odlišnost nemůže srovnávat svůj případ s bývalým

ukrajinským ministrem či kauzou manžela vůdkyně tzv. „oranžové revoluce“. V průběhu této azylové procedury se však již žalobkyně snaží své důvody účelově zpolitizovat, z určitých skutečností však vyplývají pochybnosti o jejích politických aktivitách. Dříve uvedla, že je od r. 2004 členkou CHDPU, nyní však uvedla, že je od r. 2003 členkou strany Baťkivščina, na výzvu k odstranění těchto rozdílů sdělila, že je to jedno. Z popisu těchto stran však plyne, že jsou rozdílné, k jejich sloučení nedošlo. Baťkivščina je legální stranou vyvíjející politickou aktivitu, tvoří součást Bloku Julie Tymošenkové a má poslance v Nejvyšší radě Ukrajiny. V dalším pak správní orgán objasňuje vývoj křesťanských stran na Ukrajině, uvádí, že již v dubnu 2003 došlo ku sloučení Ukrajinské křesťansko-demokratické strany, části Křesťansko-demokratické strany Ukrajiny a části Všeukrajinského svazu křesťanů do Křesťanského demokratického svazu (CHDS). V září 2008 došlo ku sloučení Křesťansko-demokratického svazu s Křesťansko-demokratickou stranou Ukrajiny (jako zbylou částí po předchozím sloučení v r. 2003) a strana pokračuje v činnosti pod názvem Křesťansko-demokratický svaz a nyní má své poslance v rámci bloku politických stran – Naše Ukrajina – Národní sebeobrana. Žalobkyní popisované obavy byly již posuzovány v předchozí azylové proceduře, přesto se k nim správní orgán vrátil – viz č.l. 8 – 9 rozhodnutí) a posuzoval je k nyní podané žádosti a hodnotil i současně zmiňované důvody žalobkyně. Klausule rebus sic standibus tak porušena nebyla. Ve vztahu k danému případu pak žalovaný použité informace o zemi původu za zastaralé nepovažuje, neboť bylo vycházeno z politické situace předchozího roku a na Ukrajině se nic zásadního, co by mohlo mít spojitost s věcí žalobkyně, nezměnilo. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobkyně podala opakovanou žádost z důvodu legalizace pobytu na území ČR, tento důvod považuje žalovaný za stěžejní. Žádné orgány ČR však neposkytují žádným ukrajinským orgánům informace o tom, kdo v ČR požádal o udělení mezinárodní ochrany a obavy žalobkyně jsou v tomto neopodstatněné, celé řízení s ní bylo vedeno v souladu se všemi právními předpisy. Žalovaný z uvedených důvodů navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Při jednání soudu dne 29. 10. 2012 poukázal zástupce žalobkyně na skutečnost, že žalovaný hodnověrně nezdůvodnil, jaká je situace navracejících se žadatelů o azyl v zahraničí na Ukrajině, žalobkyně má za to, že jí hrozí trest za opuštění republiky. Žalovaný má jistě možnost tuto situaci znát a případně seriózně vyložit. Rozhodovat je přitom v dané věci potřebné s ohledem na současný stav věcí, je obecně známo, i z aktuálních předpovědí volebních výsledků, že se situace na Ukrajině nezlepšila. Žalobkyni je kladeno k tíži, že o azyl žádala z důvodu legalizace zdejšího pobytu, ovšem de facto celé azylové řízení vede u žadatele k takové legalizaci zdejšího pobytu, pokud se tedy žalovaný žadatele na toto ptá, je nasnadě, že ten ve většině případů uvede, že tomu tak skutečně je a v důsledku se jedná o přitěžující okolnost. Žalobkyně pak sama uvedla, že se případného návratu do vlasti obává, a to s ohledem na tamní politické události. Zdejší režim je pro ni příznivý, lidé jsou zde svobodní. Její matka si ovšem myslí, že azyl není dobrá věc a neposlala jí žádné potřebné dokumenty. Zástupce žalobkyně pak reagoval na vyjádření žalovaného tím, že i ČR dříve dobře evidovala pohyb svých občanů, je přesvědčen,

že pohled správního orgánu není v tomto smyslu správný, totalitní režim se chová v daném směru jinak. Na závěrečném návrhu (viz shora) tak žalobkyně trvá. Na náhradě nákladů řízení žalobkyně vyčíslí ve lhůtě 3 dnů náklady právního zastoupení.

Pověřená pracovnice žalovaného zdůraznila, že žalobkyně přicestovala do ČR 14. 9. 2005, poprvé požádala o mezinárodní ochranu až po 6 měsících pobytu zde, podruhé pak v srpnu 2011, za situace, kdy probíhalo druhé řízení o správním vyhoštění, jehož součástí je mj. i vyjádření MV ve smyslu ust. § 179 – tedy, že nic nebrání vycestování žalobkyně do země původu. Uvedené vyjádření prakticky sleduje režim ust. § 14a) zákona o azylu. Žalobkyně uváděla, že na Ukrajině nesežene práci, může být vydírána kriminálními živly, ovšem tyto důvody prakticky znamenají obecnou nespokojenost s režimem v zemi původu a ani tento, ani důvod případného vydírání kriminálních živlů není azylově relevantní důvod, i s odkazem na již známou judikaturu NSS v tomto směru. V ČR proběhlo opakované správní vyhoštění žalobkyně, od 6. 9. 2011 je v evidenci nežádoucích osob. Skutečnost, že nepožádala o azyl bezprostředně po příjezdu vedlo správní orgán k závěru, že legalizace pobytu je hlavním důvodem žalobkyně a její žádosti. S případným trestem po návratu žalobkyně na Ukrajinu se žalovaný dostatečně vypořádal na str. 11 svého rozhodnutí, informace o žadatelích se zemím původu zásadně nesdělují. Ust. § 75 s.ř.s. vede správní orgán k posuzování skutečností k době vydání napadeného rozhodnutí. Na Ukrajinu se vrací zpět mnoho žadatelů o azyl, často mění svoji totožnost i působiště, žalobkyně má přitom své zázemí, bydlení, neuvedla žádný důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Má VŠ vzdělání a vyjádřila snahu o nostrifikaci diplomů, v naší právní úpravě je i možnost modré a zelené karty. Žalovaný proto rovněž trvá na původním návrhu, náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Ze správního spisu plyne, že žalobkyně podala současnou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 22. 8. 2011, uvedla, že je narozena 11. 5. 1970, je státní občankou Ukrajiny, téže národnosti, rozvedená. Na Ukrajině žije její matka a syn, otec r. v. 2010 zemřel. Žalobkyně pobývala na Ukrajině do r. 2005, od té doby žije v ČR. Je pravoslavného vyznání, od r. 2003 je členkou strany Bat'kivščina. Má vysokoškolské vzdělání, odbornost pro výuku historie a práva, též jako psycholog pro práci s mentálně postiženými dětmi. Pracovala 3 roky jako učitelka, 5 let jako psycholog, rok jako zdravotní sestra a v ČR 2,5 roku jako pečovatelka. Na Ukrajině vlastní byt. Žalobkyně opustila vlast 14. 10. 2005. Správnímu orgánu uvedla, že v červenci 2000 byl její bratr zabit mafii, ona měla na fakultě historie spolužáka, který později pracoval u zvláštní bezpečnostní služby a ten jí poté doporučil, aby ze země odjela. Její otec byl nemocný, potřebovala peníze na jeho léčbu, musela něco podniknout pro získání prostředků. Do ČR přijela na české vízum. V současné době se ovšem politická situace na Ukrajině natolik změnila, že se tam nemůže vrátit. Její právník měl veškeré její doklady a dokumenty k azylovému řízení, ztratil se ale i s jejími doklady. Čekala proto, až uplynou zákonné dva roky pro možné podání nové žádosti o azyl. Když se dozvěděla, že toto ustanovení již neplatí, tak přišla podat novou žádost. K minulým dobám na Ukrajině vypověděla, že byla členkou komise a

pozorovatelem pro stranu a jezdila jako agitátorka, syn má nyní kvůli tomu problémy a byl vyloučen z univerzity. Po jejím odjezdu k nim domů přicházeli a ptali se po ní – toto jí sdělila maminka. Žalobkyně dále uvedla, že by si zde chtěla nostrifikovat diplomy a pracovat jako učitelka, pomáhat s organizováním pomoci pro těžce nemocné lidi. V případě návratu se obává, že by byla uvězněná jako Julia Tymošenková, od své maminky ví, že bývalý kolega v práci, který jí byl nadřízený v politické činnosti a přivedl ji do strany, má v současnosti velké problémy. Stále ho volají k soudu a obviňují z porušení zákonů, o nichž vůbec nevěděla, že existují, kolega je přesvědčen, že přijde o práci. V písemné žádosti žalobkyně uvedla, že žádá o mezinárodní ochranu proto, že byla členkou strany Bat'kivščina – Vlast – a bojí se politického pronásledování, kategoricky nesouhlasí s vládou a neuznává Janukovyče jako prezidenta. V rámci pohovorů, provedených s žalobkyní dne 29. 8. 2011 a 4. 10. 2011 pak uvedla, že v ČR žádá o azyl podruhé, v r. 2000 byl zabit její bratr, případ vyšetřování se vlekl, nemohli najít vraha, byl jí odposloucháván telefon. Bratrův přítel byl zabit ve vězení, případ byl o zmizení velké sumy peněz, stále se zamotával, proto jí známý doporučil, aby odjela. Ona sama s tímto neměla nic společného, nicméně zločinci si mohli myslet, že něco ví. Známí bratra sebrali mafii peníze, které se pak ztratily, všichni tito známí byli zlikvidováni, mafiáni mysleli, že bratr žalobkyně k nim patřil, šlo o milion dolarů, nic se nevyřešilo. Janukovyč je loutka mafiánských struktur. Případ byl pak dokonce v Rusku zfilmován. Jejím druhým důvodem byl důvod ekonomický, neměla na obstarání léčení otce prostředky. Do ČR přijela na turistické vízum a zůstala zde načerno, když se dozvěděla o azylu, tak v dubnu 2006 podala žádost, neboť zde nechtěla pobývat nelegálně. Sehnala v Praze právníka, kterému dala všechny své doklady, sehnal jí na půl roku vízum, od té doby ho však již nesehnala. To se stalo v r. 2008, chodila s jeho asistenty na cizineckou policii. Ve vlasti se mezitím situace zásadně změnila, bandité, před nimiž utíkala, jsou nyní ve vládě. Její syn s ní byl ve straně a nyní byl vyloučen z univerzity, společně spolu jezdili a agitovali, nikdy se neskrývali, všichni to o nich věděli a vědí. Syn byl vyloučen, přestože měl potvrzení od lékaře, on i její matka jí říkají, aby se nevracela. Myslí si, že na Ukrajině bude brzo situace jako v Bělorusku, neboť všichni její dříve aktivní přátelé mají problémy. Členkou strany byla od r. 2003, v r. 2004 se aktivně zabývala politikou, věřila, že se něco změní. Psala politické články do novin, syn jí k tomu poslal materiály, ale o vše přišla poté, co právník zmizel. V případě návratu by jistě nemohla vést svobodný život, pronásledovali by ji lidé, kteří zabili bratra, nemohla by normálně pracovat a vyjadřovat své politické názory, život by byl problémový. Pokud na Ukrajině člověk nesouhlasí s politikou, např. při podnikání mu podnik zavřou, protože bude mít najednou problémy s daněmi, hygienou apod. Vše je zkorumpované, policie se nechce po změně vlády do ničeho míchat. Všechny ostatní orgány jsou podřízeny prezidentovi. Žalobkyně si nemůže vyřídit doklady z Ukrajiny, již by ani nedostala vízum, existuje nařízení, že lidé do 50 let nebudou z Ukrajiny odjíždět, cestovní doklad by nedostala. K otázce strany, jejímž byla členem, žalobkyně vypověděla, že působila v celé oblasti, žalobkyně ji podporovala, ale zároveň si i přála, aby se na školách učilo náboženství, stála v čele této její názorové větve ve městě. Tedy ve straně Bat'kivščina byla řadovým členem, v CHDPU byla v čele. Byli spíše profesní organizací učitelů. Strana Bat'kivščina

existuje 13 – 15 let, ona byla členkou již v r. 1992 – 3, účastnila se předvolební kampaně. Strana měla propracovaný ekonomický program, Tymošenková chtěla podporovat průmysl, změnit daňový systém, podporovat malé i střední podnikání, měla velkou moc i autoritu. Strana tedy podporovala ekonomiku, o náboženství se moc nestarala, žalobkyně s dalšími však jako křesťané chtěli výuku náboženství na školách, morální základ výuky. V r. 1992 ji kolega získal pro členství, časem dostala průkazku, myslí si, že je členem dosud. Stranický průkaz větve strany obdržela na sjezdu. Jedná se o malé město, těžko by tam nyní dostala práci, existují tam tři pedagogické školy a na místo starých nastupují mladí, které politika nezajímá, všichni známí jsou bez místa. Nyní je oficiálně u moci mafie, prezident byl třikrát zavražděn. Žalobkyně sama dříve problémy neměla, ovšem v současné době by nemohla vést normální život, neměla by práci, dostala by se do konfliktu s kriminálními živly, protože má 2 byty a oni by ji vydírali, chtěli by peníze. Na policii se obrátit nelze – syn nejvyššího policejního náčelníka ve městě se oženil s dcerou největší kriminální autority – na Ukrajině může člověk žít jen tak, jak mu dovolí.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že žaloba žalobkyně je částečně důvodná. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle

odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Soud přezkoumal a projednal věc žalobkyně, zabýval se všemi jejími námitkami seriózně a podrobně. Dospěl k závěru, že odůvodnění neudělení mezinárodní ochrany formou azylu, které provedl správní orgán, je správné a v souladu se zákonem o azylu v platném znění. Soud po přezkoumání věci nedospěl k závěru, že v by v době opuštění vlasti byla žalobkyně jakkoli azylově relevantně pronásledována, nebo by z azylově relevantních důvodů, které podány shora ve znění ust. § 12 b) zákona o azylu, mohla cítit důvodné obavy z něho. Je pravdou, že žalobkyně sama ani k době opuštění vlasti žádný azylově relevantní důvod neuvedla, proto soud považuje zkoumání takového problému za nadbytečné. Pokud totiž žalobkyně uváděla, že odjela i z toho důvodu, že její bratr byl zabit a známý jí poradil, ať raději odjede, je nutno zdůraznit, že však žalobkyně nehovořila o žádné konkrétní hrozbě, která by jí s ohledem na dikci výše cit. ust. § 12b) zákona o azylu hodnověrně hrozila, potažmo pak že by mohla souviset s její rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo s určitým politickým názorem. Soud proto konstatoval, že ani na základě žalobních bodů neshledal žádnou azylově relevantní skutečnost, s níž by se správní orgán seriózně nevypořádal a která by mohla souviset s případným udělením azylu dle §§ 12 – 14 zákona o azylu. Rozdílný závěr však soud učinil s ohledem na situaci současného stavu v zemi původu žalobkyně a jí uplatněnou námitkou, že s ohledem na její

dřívější politické angažování, o němž všichni ve městě kde žila věděli, a na zásadní změnu politického klimatu na Ukrajině, se obává návratu a bojí se toho, že by mohla mít závažné problémy, které by chápala jako ohrožení své lidské důstojnosti, či jako ponižující zacházení. Tyto skutečnosti žalobkyně vázala na svoji příslušnost k politické straně Julie Tymošenkové, která sama nyní čelí uvěznění a celková situace na Ukrajině je taková, že lidé jejího politického přesvědčení mají velké problémy, neseženou zaměstnání apod. Žalobkyně s politikou současné vlády zásadně nesouhlasí a návratu do země původu se tak velmi obává. Ač se správní orgán zabýval nenaplněním podmínek pro možné udělení azylu ve smyslu ust. §§ 12 – 14 zákona o azylu vcelku velmi podrobně, prakticky na str. 7 – 10 napadeného rozhodnutí vysvětlil, proč důvody, žalobkyní uváděné v tomto druhém řízení o udělení mezinárodní ochrany nemohou k udělení azylu vést, jejími námitkami, že v mezidobí od jejího odjezdu se situace na Ukrajině zásadním způsobem změnila a ona se s ohledem na svoji politickou angažovanost a názory, které nikdy neskrývala, bojí navrátit, se prakticky podrobněji nezabýval, k řádnému zhodnocení zcela současné aktuální situace si ani nezabezpečil potřebné podklady. Ve svém zdůvodnění pouze žalovaný uvedl, že situace kolem jejího bratra nemůže vést k závěru o potřebě udělení doplňkové ochrany, konstatoval, že vrátivším se neúspěšným žadatelům o azyl prakticky nic závažného na Ukrajině nehrozí a pravda, konstatoval, že jí uváděné předpokládané problémy nemohou znamenat, že by mohla být pronásledována pro svoji dřívější angažovanost, tento závěr však ničím seriózně nepodpořil. Právě v tomto směru soud však spatřuje zásadní pochybení správního orgánu a je přesvědčen, že k učinění závěru, že v současném politickém klimatu Ukrajiny žalobkyně není azylově relevantně v případě návratu ohrožena, je potřebné podrobněji rozebrat aktuální zprávy o situaci podobně politicky zaměřených občanů Ukrajiny, zdali jsou známy případy, kdy mají závažné problémy v běžném občanském životě, zda dochází k jejich šikaně co do případného možného pracovního zapojení apod. Soud musí konstatovat, že takové skutečnosti žalobkyně ani dříve tvrdit nemohla, neboť zcela oprávněně poukazuje na to, že taková situace v době opuštění vlasti nebyla a vznikla až v období, kdy již pobývala na území ČR a nyní se právě pro tuto zásadní změnu politické situace obává vrátit. Je tak, dle přesvědčení soudu, zcela na místě, vyžádat si podrobný rozbor zcela současné situace v tomto směru v zemi původu žalobkyně, zhodnotit, zda takové případy jsou aktuálně známy a proč případně nelze zvažovat reálnost obav žalobkyně ve výše naznačeném směru. Z uvedených důvodů tedy soud přistoupil k postupu, vedoucímu k částečnému zamítnutí žaloby ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s., když neshledal důvodnými námitky, vztahující se k možnému udělení azylu a naopak zrušil napadené rozhodnutí v části neudělení doplňkové ochrany, a to v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. pro vady řízení, neboť dospěl k závěru, že v naznačeném směru správní orgán musí pro objektivní závěr řízení doplnit.

Výrok o náhradě nákladů řízení pak soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., žalovaný náhradu nákladů řízení neúčtoval a žalobkyni, která byla ve věci též úspěšná pouze částečně, vznikly náklady řízení především v souvislosti s právním zastoupením, které však probíhalo na základě jejího osvobození od soudních

poplatků a náhradu nákladů jejího právního zastoupení tak řeší samostatné usnesení, kterým bude zavázán uhradit odměnu právního zastoupení žalobkyně stát.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 29. října 2012

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně